

Natuurtoets ten behoeve van de uitbreiding van de minicamping op de Steursweg 2 te Burgh-Haamstede

Opdrachtgever : architectenbureau Erik van den Bos
Rapporteurs : M. de Haan-Zaalberg en W. de Haan
Datum : april 2019
Rapportnr. : 19.04.01
Versie : 1.0

Lobepolder 7
4617 MP Bergen op Zoom
0164-243680
www.brabantsewal.eu

Inhoud

	blz
1. Inleiding	
1.1. Aanleiding en doel van het onderzoek	3
1.2. beoordelingskader	3
1.3. Werkwijze	7
2. Natuurwaarden van het onderzochte terrein	
2.1. Resultaten veldonderzoek	8
2.2. Natuurloket	8
2.3. Florafaunacheck	9
2.4. Overige bronnen	10
2.5. Analyse op basis van de beschikbare gegevens	10
3. Te verwachten effecten bij de uitvoering van de plannen en mogelijkheden om negatieve effecten te mitigeren	
3.1. Te verwachten effecten op de verschillende soortgroepen	12
3.2. Mogelijkheden om de effecten te voorkomen, ongedaan te maken of te compenseren	12
4. Toets aan de Wet natuurbescherming, de Verordening Natuurbescherming Zeeland, het natuurbeheerplan Zeeland en het Ruimtelijk beleid	
4.1. Wet natuurbescherming	13
4.2. Verordening natuurbescherming Zeeland	13
4.3. Ruimtelijke beleid	13
5. Samenvatting en advies	14

Bijlagen

1	Geraadpleegde bronnen	16
---	-----------------------	----

1. Inleiding

1.1. Aanleiding en doel van het onderzoek

De heer Remijn exploiteert op het adres Steursweg 2 te Burgh-Haamstede een akkerbouwbedrijf. Op het erf is ook een minicamping aanwezig bestaande uit een zomerwoning, vijf stacaravan en 20 toercaravans. De heer Remijn beschikt daarnaast aan de Brabersweg 6 over twee recreatiewoningen. Het is zijn bedoeling de standplaatsen wat te vergroten en de twee recreatiewoningen aan de Brabersweg te verplaatsen naar zijn bedrijfsp perceel door een driehoekig perceel achter zijn bedrijfserf toe te voegen. Het aantal standplaatsen neemt per saldo niet toe, De herinrichting van het terrein is inmiddels voor een deel uitgevoerd.

Architectenbureau van den Bos heeft ecologisch adviesbureau de Brabantse Wal gevraagd een quick-scan flora en fauna uit te voeren. Deze rapportage is een verslaglegging van het uitgevoerde onderzoek. Hierin zijn de natuurwaarden en de risico's bij ontwikkeling van het terrein voor de natuurwaarden in beeld gebracht. Ook is aangegeven welke maatregelen eventueel kunnen worden getroffen om negatieve effecten te beperken of zo nodig te compenseren. Indien van toepassing worden ook voorstellen gedaan voor noodzakelijke ontheffings- of vergunningenprocedures.

1.2. Beoordelingskader

Wet natuurbescherming

Met ingang van 1 januari 2017 is de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Deze wet vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. De Wet natuurbescherming beschermt Natura 2000-gebieden, bosgebieden en dier- en plantensoorten die in het wild voorkomen. Sommige bepalingen uit de Wet natuurbescherming zijn het gevolg van afspraken op internationaal en Europees niveau.

Gebieden

De gebiedsbescherming in de Wet natuurbescherming betreft bossen en de zogenaamde Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is de benaming voor een Europees netwerk van natuurgebieden waarin belangrijke flora en fauna voorkomen, gezien vanuit een Europees perspectief. Natura 2000 wil deze flora en fauna duurzaam beschermen. Nederland heeft in eerste instantie in totaal 162 gebieden aangemeld om onderdeel uit te maken van het Nederlandse deel van het Natura 2000 netwerk. Nadien zijn daar 4 gebieden op de Noordzee bijgekomen. Voor het grootste deel van de gebieden zijn inmiddels aanwijzingsbesluiten genomen.

Met de invoering van de Wet natuurbescherming is de categorie Staats- en/of Beschermd natuurfmonumenten uit de Natuurbeschermingswet 1998 vervallen. Omdat die gebieden veelal ook onderdeel uitmaken van het Natura 2000-netwerk en/of het Nationaal Natuurnetwerk blijft bescherming van die gebieden verzekerd.

Soorten

De wet kent 3 beschermingsregimes: voor soorten:

1. Soorten die zijn beschermd op grond van de Vogelrichtlijn
2. Soorten die zijn beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern of het Verdrag van Bonn
3. Soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden.

Er geldt ook een algemene bescherming voor alle soorten; de zogenaamde algemene zorgplicht.

Algemene zorgplicht

In de wet is, evenals in de voormalige flora- en faunawet, een algemene zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid is bepaald dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Verboden volgens de wet

Volgens de wet mag er geen schade toegebracht worden aan vogels en aan beschermde dieren of planten. De verboden en afwijkingsmogelijkheden die de wet kent zijn direct overgenomen uit de genoemde richtlijnen en verdragen. Op grond van de artikelen 3.1 en 3.2 gelden voor deze vogels de volgende verboden:

- het opzettelijk doden en vangen van vogels (artikel 3.1 lid 1 Wnb);
- het opzettelijk vernielen en beschadigen van nesten, rustplaatsen en eieren en het wegnemen van nesten (artikel 3.1 lid 2 Wnb);
- het rapen en houden van eieren (artikel 3.1 lid 3 Wnb);
- het opzettelijk storen van vogels indien dit van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort (artikel 3.1 lid 4 en 5 Wnb);
- het verkopen, vervoeren voor verkoop, onder zich hebben voor verkoop of ten verkoop aanbieden van (gemakkelijk herkenbare delen of producten van) dode of levende vogels (artikel 3.2 lid 1 Wnb);
- het, anders dan voor verkoop, houden en vervoeren van (gemakkelijk herkenbare delen of producten van) dode of levende vogels (artikel 3.2 lid 6 Wnb); en
- het, voor zover bij of krachtens de Wnb toegestaan, vangen of doden van vogels met – kort gezegd – verboden middelen en het achtervolgen met behulp van in de Vogelrichtlijn genoemde vervoermiddelen overeenkomstig de in de Vogelrichtlijn omschreven wijze (artikel 3.4 lid 1 Wnb).

De bepalingen in paragraaf 3.3 (artikel 3.10 en 3.11) gaan over de “overige soorten” die zijn genoemd in de bijlagen A en B bij de Wnb. Het beschermingsregime gaat uit van het “nee, tenzij-principe”. Dit betekent dat de genoemde schadelijke handelingen verboden zijn, tenzij het bevoegd gezag een afwijking van het verbod toestaat. Die toestemming kan worden verleend door middel van een ontheffing of vrijstelling. In de wet heeft het Rijk diverse bevoegdheden aan de provincie gedelegeerd. Zo mag de provincie voor de nationaal beschermde soorten vrijstellingen en ontheffingen verlenen.

Criteria voor ontheffing of vrijstelling

Gedeputeerde staten (“GS”) kunnen van vrijwel alle hierboven omschreven verboden *ontheffing* verlenen (artikel 3.3 en 3.4 Wnb). Provinciale staten (“PS”) kunnen daarnaast bij verordening *vrijstelling* verlenen van deze verboden.

Aan ontheffingen en vrijstellingen zijn de volgende voorwaarden verbonden:

Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- a) *er bestaat geen andere bevredigende oplossing;*
- b) *zij is nodig:*
 1. *in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;*
 2. *in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;*

3. *ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;*
 4. *ter bescherming van flora of fauna;*
 5. *voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of*
 6. *om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;*
- c) *de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.*

Indien een afwijking van een verbodsbepaling wordt toegestaan, moet daarbij in ieder geval worden bepaald op welke soort de afwijking betrekking heeft, welke middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden zijn toegestaan en welke voorwaarden gelden ter beperking van de risico's en met betrekking tot het tijdstip en de plaats van de handeling (artikel 3.3 lid 5 Wnb).

Rode lijst

Naast de status als beschermde soort op grond van de Wet natuurbescherming kunnen soorten ook op een zogenaamde rode lijst staan omdat ze (zeer) zeldzaam en/of (ernstig) bedreigd zijn. Uit het oogpunt van zorgvuldig en duurzaam beheer is het gewenst ook die soorten waar mogelijk te ontzien en hiervoor mitigerende maatregelen te treffen. In het advies zal daar, indien hiertoe aanleiding bestaat, op worden ingegaan.

Verordening natuurbescherming Zeeland en natuurbeheerplan Zeeland

De Provincie kan ontheffing verlenen voor het beschadigen, vernielen, vangen of doden van beschermde planten en dieren bij ruimtelijke ontwikkelingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om de aanleg van wegen, (nieuw)bouwplannen of de uitvoering van werken. Ook wanneer het vangen van dieren nodig is voor onderzoek kan de Provincie ontheffing verlenen.

De vrijstellingsmogelijkheden zijn door de provincie Zeeland uitgewerkt in de 'Verordening natuurbescherming Zeeland'.

In artikel 6.4 van die Verordening is voor de *nationaal beschermde soorten* een vrijstellingsregeling opgenomen.

Volgens die regeling gelden in afwijking van het bepaalde in artikel 3.10, eerste lid, van de wet de in dat lid opgenomen verboden niet voor de soorten, genoemd in bijlage IV bij deze verordening, mits het gaat om handelingen die worden verricht in verband met:

- a. de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - c. bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - d. bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied.
- De vrijstelling geldt voor het gehele grondgebied van de provincie Zeeland en is niet van toepassing als de handeling reeds op grond van een door de minister goedgekeurde gedragscode als bedoeld in artikel 3.31, eerste lid, van de wet is vrijgesteld.

De soorten uit de bijlage IV waarvoor die vrijstelling van toepassing is zijn: *Aardmuis, Bastaardkikker/Middelste groene kikker, Bosmuis, Bruine kikker, Bunzing, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Egel, Gewone bosspitsmuis, Gewone pad, Haas, Hermelijn, Huisspitsmuis, Kleine watersalamander, Konijn, Meerkikker, Ondergrondse woelmuis, Ree, Rosse woelmuis, Tweekleurige bosspitsmuis, Veldmuis, Vos, Wezel en Woelrat.*

De soorten die in dit artikel zijn genoemd, zijn soorten die ook al onder het regime van de Flora- en faunawet waren vrijgesteld. Voor deze soorten handhaaft de provincie Zeeland die vrijstellingen. Deze soorten komen algemeen voor en de populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Tevens is het, juist bij soorten die zeer algemeen voorkomen, niet gewenst dat voor elke ruimtelijke ontwikkeling of ingreep in het kader van beheer en onderhoud een ontheffing aangevraagd moet worden. Uiteraard blijft wel de algemene zorgplicht (artikel 1.12 van de Wnb) van toepassing. Dit betekent dat het opzettelijk vangen en doden van de vrijgestelde diersoorten zoveel mogelijk voorkomen moet worden.

De vrijstelling is niet van toepassing indien voor de betreffende handeling wordt gewerkt met een door de minister goedgekeurde gedragscode als bedoeld in artikel 3.31, eerste lid, van de Wnb. Indien een gedragscode op werkzaamheden van toepassing wordt verklaard dan wordt daarmee tevens nadere invulling gegeven aan de zorgplicht en worden de werkzaamheden uitgevoerd op een wijze die het zorgvuldig omgaan met natuurbelangen borgt. Het werken via een dergelijke gedragscode heeft daarom de voorkeur boven het gebruikmaken van de onderhavige vrijstelling.

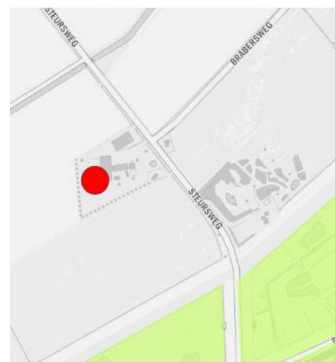
In het **Natuurbeheerplan Zeeland 2016** heeft de Provincie op kaart aangegeven waar de natuurgebieden zijn gelegen, welke natuurtypen en leefgebieden waar voorkomen en welke beheermaatregelen waar nodig zijn. De natuurbeheertypen en landschapsbeheertypen zijn beschreven in de Index natuur en de Index landschap. Ook is in het Natuurbeheerplan Zeeland 2016 het beleid rondom agrarisch natuur- en landschapsbeheer opgenomen.

Wet ruimtelijke ordening

Natuur kan ook beschermd zijn op grond van de Wet ruimtelijke ordening. Het gaat dan naast de Natura 2000-gebieden om gebieden die ook deel uitmaken van het Nationaal Natuurnetwerk of door gemeenten beschermingswaardig geachte groenstructuren. Voor de bescherming van de natuurschoonwaarden, landschappelijke waarden en natuurwetenschappelijke waarden van die gebieden volstaat volgens de wetgever de planologische bescherming.

Nationaal en Zeeuws natuurnetwerk

De locatie aan de Steursweg maakt geen onderdeel uit van het Zeeuws of nationaal natuurnetwerk. Op circa 250 meter afstand en daarvan gescheiden door een dijk liggen de Koudekerkse Inlaag en de Bootsinaag, beiden onderdeel van het Natura 2000-gebied Oosterschelde.

Bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Schouwen-Duiveland

In het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente Schouwen-Duiveland heeft het betrokken perceel de bestemming 'Agrarisch'. Op het perceel zijn aanduidingen 'Agrarische bouwstede' en 'NED' (nieuwe economische drager) opgenomen.

1.3. Werkwijze

Een quick-scan flora en fauna binnen het kader van de Wet natuurbescherming behelst een verkennend onderzoek naar het voorkomen van beschermde planten en dieren in een gebied met invloedsfeer waarbinnen ecologische effecten kunnen optreden of doorwerken.

De natuurtoets dient een indicatief maar betrouwbaar beeld te geven van beschermde natuurwaarden die aantoonbaar op locatie voorkomen of potentieel voorkomen op basis van aanwezige habitatkwaliteiten. Het vaststellen van soorten kan direct met waarneming en indirect met sporenonderzoek. Aanvullend kunnen verspreidingsgegevens worden geraadpleegd.

Van belang is het enerzijds aanduiden of anderzijds zo betrouwbaar mogelijk uitsluiten van de aantasting van *vaste rust- en verblijfplaatsen* van beschermde soorten en het borgen van de *gunstige staat van instandhouding* van die soorten.

Met het onderzoek wordt gekeken naar de functie van een plan- of projectgebied als leefgebied voor alle mogelijke soortgroepen (zoogdieren, vogels, herpetofauna, vissen, ongewervelden en planten). Het dient antwoord te geven op de vraag of nader of diepgaander onderzoek naar de effecten op beschermde soorten wenselijk of noodzakelijk is.

Het onderzoek dient bij voorkeur plaats te vinden in de optimale waarnemings- of activiteitsperiode van de betrokken soorten. Een nader onderzoek kan vervolgens nodig zijn om de aanwezigheid van soorten met een hoger beschermingsregime met betrouwbaarheid vast te stellen en dit kan tevens als basis dienen voor een mitigatie- of compensatieplan in het kader van een ontheffingsaanvraag.

Het onderzoek is uitgevoerd op 10 april 2019. Hierbij is het gebied één maal overdag onderzocht op voorkomende flora en fauna. Omdat diverse soorten in die periode van het jaar niet zijn waar te nemen is het onvermijdelijk dat soorten gemist zijn. Daarom zijn ook verspreidingsatlassen en andere bronnen geraadpleegd.

Op basis van de beschikbare gegevens is, in combinatie met de potentiële geschiktheid van het onderzochte terrein voor soorten, een voldoende betrouwbaar inzicht te geven in het mogelijk aanwezig zijn van gemiste soorten c.q. wettelijk beschermde soorten.

Omdat het aantal recreatieplaatsen niet toeneemt is niet te verwachten dat er significante effecten op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Oosterschelde zullen optreden een voortoets naar mogelijke effecten op dit gebied is daarom achterwege gebleven.

2. Natuurwaarden van het onderzochte terrein

2.1. Resultaten veldonderzoek

Op 10 april 2015 is het terrein aan de Steursweg 2 bij half bewolkt weer en een temperatuur van circa 8 °C bezocht. Het voormalige akkerland is inmiddels omzoomd met jonge knotwilgen, de nieuw gewenste standplaatsen zijn ingezaaid en tussen de standplaatsen zijn struiken aangeplant.

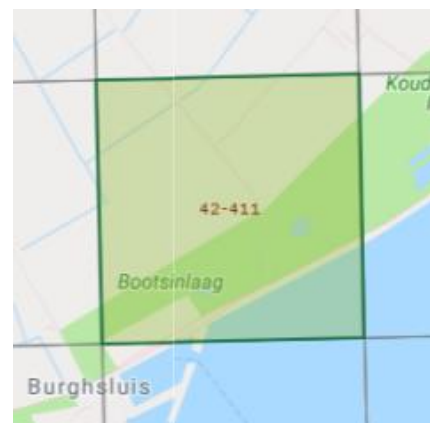
In onderstaande weergave zijn de vet aangeduide soorten wettelijk beschermd. Als de tekst cursief is staat de soort tevens op de rode lijst. De aanduiding (sp) geeft aan dat wel het geslacht maar niet de soort nader kon worden vastgesteld.

Vaatplanten	Engels raaigras, Akkerdistel, Madeliefje, Witte klaver, Paardenbloem, Straatgras, Kluwenhoornbloem, Gestreepte witbol, Grote brandnetel, Paarse dovenetel, Kropaar, Kaasjeskruid, (sp), Boerenwormkruid, Gewone melkdistel, Gewone hoornbloem, Slipbladige ooievaarsbek, Fluitenkruid, Braam (sp), Kleefkruid, Klimop, Ridderzuring, Rode klaver Op en rond het terrein zijn onder meer de volgende bomen en struiken aangeplant: Knotwilg, Spaanse aak, Gewone esdoorn, Eenstijlige meidoorn, Gelderse roos, Haagbeuk, Hazelaar
Zoogdieren	geen sporen aangetroffen
Vogels	Kokmeeuw (omgeving), Winterkoning , Koolmees , Pimpelmees , Putter , Boerenwaluw (overvliegend) , Merel
Amfibieën en Reptielen	geen waarnemingen
Vissen	geen oppervlaktewater aanwezig
Vlinders	geen waarnemingen
Overige soorten	geen waarnemingen

2.2. Natuurloket

Het Natuurloket geeft per kilometerhok aan hoeveel soorten van de onderscheiden soortgroepen in de verschillende categorieën beschermde soorten of op de rode lijst (RL) voorkomen en of er ook soorten voorkomen die op grond van de Vogelrichtlijn (VR) of Habitatrichtlijn (HR) beschermd zijn. Het te onderzoeken perceel ligt in kilometerhok 42/411. Binnen dit kilometerhok bevinden zich naast agrarische gronden, sloten, bebouwing, dijken, wegen erfbeplantingen en delen van de Koudekerkse inlaag en de Oosterschelde.

42 - 411	vaatplanten	mossen	korstmossen	paddenstoelen	vleermuizen	landzoogdieren
Rode-Lijstsoorten	20					5
Vogelrichtlijn						
Habitatrichtlijn						1
WNB-andere soorten (PROV)						3
WNB-andere soorten (NL)						13
Aantal soorten	287	2	1			17
Detailtering 0-0.25/0.251-1	51%/38%	100%/0%	100%/0%			51%/5%
Volledigheid onderzoek	goed	slecht	slecht	niet	niet	goed
Onderzoeks-periode	1998-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

42 - 411	broedvogels	wintervogels	amfibieën	reptielen	vissen	dagvlinders
Rode-Lijstsoorten	19		1		3	3
Vogelrichtlijn	71	193				
Habitatrichtlijn			1			
WNB-andere soorten (PROV)						
WNB-andere soorten (NL)						
Aantal soorten	74	223	2		13	20
Detailtering 0-0.25/0.251-1	70%/23%	64%/7%	33%/66%		47%/17%	69%/4%
Volledigheid onderzoek	goed*	goed*	slecht	niet	goed	goed
Onderzoeks-periode	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018	2008-2018

2.3. Florafaunacheck

Resultaten FloraFaunaCheck.nl

De gemeente Schouwen-Duiveland heeft geen inventarisatie van beschermde flora en fauna laten uitvoeren. De resultaten zijn gebaseerd op de actuele verspreidingsgegevens en typologieën van groeiplaatsen en leefgebieden. Om die reden hebben de betreffende resultaten geen juridische status om de aan-of afwezigheid van dier- of plantensoorten aan te tonen. Om een overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen, is onderzoek noodzakelijk naar de aan- of afwezigheid van onderstaande soorten en functies..

Wet natuurbescherming: mogelijke effecten op beschermde soorten van de geplande ingrepen:

Rugstreeppad

Bescherming:

Wnb - Habitatrichtlijn

Protocol:

mogelijk aanwezig (basispakket)

Functie:

functioneel leefgebied

Levendbarende hagedis

Bescherming:

Wnb - andere soorten (totaal)

Protocol:

mogelijk aanwezig (basispakket)

Functie:

functioneel leefgebied

2.4. Overige bronnen

Verspreidingsatlassen

Volgens de *atlas 'Zoogdieren in Zeeland'* van de zoogdierwerkgroep Zeeland en het Zeeuwse Landschap (J. Bekker e.a. 2010) zijn de volgende zoogdiersoorten in deze omgeving te verwachten: **Gewone bosspitsmuis**, Mol, **Gewone dwergvleermuis**, Haas, Konijn, **Noordse woelmuis**, Bruine rat, **Gewone zeehond**, **Grijze zeehond**, Ree en **Bruinvis**.

Volgens de verspreidingsgegevens van RAVON zijn in het betreffende uurhok (5x5 km) in het verleden de amfibieën **Bastaardkikker**, **Bruine kikker**, **Gewone pad**, **Kleine watersalamander**, en **Rugstreeppad** aangetroffen. De website van RAVON geeft in de omgeving ook de **Levendbarende hagedis** aan.

In deze regio komen volgens de atlas van de Nederlandse zoetwatervissen in het oppervlaktewater Paling en Driedoornige en Tiendoornige stekelbaars voor.

Van de overige soortgroepen zijn geen gegevens bekend.

2.5. Analyse op basis van de beschikbare gegevens

Op grond van de uitgevoerde inventarisatie is in combinatie met de geschiktheid van aanwezige biotopen voor de beschermde soorten en informatie uit andere bronnen voor de verschillende soortgroepen nagegaan welke soorten naar alle waarschijnlijkheid kunnen of zullen voorkomen.

Vaatplanten

Bij het veldbezoek zijn er op het onderzochte terrein alleen algemeen voorkomende soorten aangetroffen en gelet op het actuele beheer zijn beschermde en/of zeldzame soorten ook niet te verwachten. Volgens het Natuurloket is het kilometerhok goed onderzocht en komen er twintig soorten van de rode lijst voor. Op basis van de beschikbare gegevens is niet te achterhalen om welke soorten het zou kunnen gaan. Aannemelijk is dat die op een van de in het kilometerhok aanwezige dijken, in de Bootsinaag of in de Koudekerkse inlaag voorkomen.

Zoogdieren

Volgens het Natuurloket is het kilometerhok niet onderzocht op vleermuizen en goed op landzoogdiersoorten; Van de landzoogdiersoorten komen er 13 op de Nationale lijst en 3 op de provinciale lijst voor en is er één soort Europees beschermd. Bij de Europees beschermde soort gaat het om de Noordse woelmuis. Die vindt op het onderzochte terrein geen geschikt leefgebied en zal vermoedelijk voorkomen in de Koudekerkse inlaag.

Omdat er geen wijziging aan de aanwezige bebouwing plaats vindt is niet onderzocht of de Gewone dwergvleermuis die in het kilometerhok te verwachten is een verblijfplaats op het perceel heeft of dat de soort het gebied alleen gebruikt om er boven te foerageren..

Niet bekend is welke beschermde soorten bij de bestudeerde bronnen buiten beeld gebleven zijn. Van de beschermde soorten Haas en Konijn zijn geen holen of voortplantingsplaatsen aangetroffen, mogelijk gebruiken ze delen van het terrein wel om te foerageren.

De Gewone bosspitsmuis komt vooral in hoog grasland, heggen en struwelen voor. Ook in akkers, bermen en tuinen met een bodembedekkende vegetatie kan de soort aangetroffen worden.

Vogels

De waargenomen zangvogels kunnen een nest hebben in de hogere beplantingen op het bestaande campinggedeelte, maar zijn totdat de recent aangeplante bomen en stroken wat meer zijn uitgegroeid, nog niet te verwachten op het nieuwe campinggedeelte. Akkervogels en overwintelaars verliezen een klein gedeelte van hun biotoop.

Amfibieën en reptielen

Volgens het Natuurloket is het kilometerhok slecht onderzocht op het voorkomen van amfibieën en niet op reptielsoorten. Er is één Europees beschermd soort bekend; dit zal de Rugstreeppad zijn.

De Rugstreeppad is vooral een soort van terreinen met een hoge natuurlijke of door mensen ingebrachte dynamiek. De habitat bestaat veelal uit onbeschaduwde, laagbegroeide terreinen. Vaak is er een goed vergraafbare bodem aanwezig en is er (bouw)materiaal om onder te schuilen. De Rugstreeppad heeft een voorkeur voor in de nabijheid van losgrondige zanderige bodems gelegen snel opwarmende bodemplaatsten en ondiep (tijdelijk) water, die bij voorkeur vegetatieloos en zonder concurrentie van andere amfibieën of van waterinsecten zijn. Regenplassen en sporen van zware voertuigen waar regenwater in is blijven staan, vormen ideaal voortplantingswater. Ook in licht brak water kan de soort zich voortplanten. Het foerageergebied bevindt zich tot circa 500 meter in de omgeving van de plekken waar ze zich overdag bevinden. Rond half april trekt de Rugstreeppad vanuit zijn overwinteringlocatie (soms wel een meter diep onder de grond) naar het voortplantingswater.

Ter plaatse van het heringerichte campingterrein bevindt zich geen voortplantingswater. Een poel nabij de woning Steursweg 6 is wellicht wel geschikt. De kans is klein dat zich na de herinrichting van het campingterrein Rugstreeppadden op het perceel bevinden.

De Levendbarende hagedis komt vooral voor in redelijk dicht begroeide gebieden maar ook wel in wegbermen, dijktafslagen, hagen en houtwallen. De soort heeft een duidelijke voorkeur voor vochtige terreinen, vooral structuurrijke overgangen van vochtige naar droge terreindelen. Vergrassing van het habitat lijkt geen belangrijke negatieve factor te zijn, verbossing en verdroging wel. Hij is afhankelijk van structuurrijk habitat met daarin open zon beschreven, snel opwarmende plekken in de nabijheid van dekkingmogelijkheden om zich te beschermen tegen uitdroging en predatie. Zowel voor als na de herinrichting van de akker waarop de uitbreiding van de camping is gevestigd is het perceel geen geschikt biotoop voor de Levendbarende hagedis.

Dagvlinders.

Volgens het Natuurloket is het kilometerhok goed onderzocht op dagvlinders en zijn er 20 soorten aangetroffen, waarvan er geen enkele wettelijk beschermd is en er drie op de rode lijst staan. De geschiktheid van akkerland voor vlinders is afhankelijk van de gewassen die er op geteeld worden. Tot voor kort was het perceel in gebruik voor de aardappelteelt. Hierop kan de uit Zuid-Europa afkomstige doodskopvlinder zich voortplanten. De kans dat deze zeldzame rode lijst-soort hier inderdaad gezeten heeft is gering. Over het algemeen zal de geschiktheid van het perceel voor vlinders met de nieuwe inrichting alleen maar toenemen.

3. Te verwachten effecten bij de uitvoering van de plannen op soorten en mogelijkheden om negatieve effecten te mitigeren

Effecten op soorten kunnen voorkomen tijdens het bouwrijp maken, het inrichten van het terrein en tijdens de gebruiksfase.

3.1. Te verwachten effecten op de verschillende soortgroepen

Effecten op vaatplanten

De waargenomen soorten zijn aangetroffen op het heringerichte terrein. De biodiversiteit is ten opzichte van het gebruik als akkerland alleen maar toegenomen.

Effecten op zoogdieren

De foerageerfunctie voor Gewone dwergvleermuizen blijft gehandhaafd. De geschiktheid van het terrein voor soorten als de Gewone bosspitsmuis, Haas en konijn verandert niet wezenlijk bij de omzetting van akkerland in kampeerterrein. Er zijn geen effecten op de instandhouding van de soorten te verwachten.

Effecten op vogels

Met de begroeiing op het heringerichte terrein zullen de broedmogelijkheden voor zangvogels toenemen. Het biotoop voor overwinterende vogels zal in de nieuwe situatie enigszins afnemen. Het gaat om een relatief beperkt deel en dit zal niet van invloed zijn op het voortbestaan van de soorten.

Effecten op amfibieën en reptielen

In de oude situatie was de aanwezigheid van de Rugstreeppad niet uit te sluiten. Mogelijkheden voor de soort zijn er in de nieuwe situatie niet meer. Omdat het om een klein gedeelte gaat en er nog veel akker in de omgeving resteert zal dit geen invloed hebben op het voortbestaan van de soort.

Voor de Levendbarende hagedis waren er noch in de oude, noch in de nieuwe situatie mogelijkheden. Er zijn dan ook geen effecten

Effecten op vlinders

Zowel in de oude als de nieuwe situatie zijn er voor vlinders mogelijkheden. zich voort te planten en te foerageren. De soortensamenstelling ter plaatse zal wijzigen maar effecten op de staat van instandhouding van soorten zijn niet te verwachten.

3.2. Mogelijkheden om de effecten te voorkomen, ongedaan te maken of te compenseren

Voor de verschillende soortgroepen zal worden nagegaan welke maatregelen mogelijk zijn om negatieve effecten te voorkomen of te compenseren. Door de werkzaamheden op de seizoenscycli van dieren af te stemmen zijn vaak al veel negatieve effecten te voorkomen.

Vaatplanten

Er komen geen beschermde *vaatplanten* of vaatplanten van de rode lijst voor; voor deze soortgroep zijn dan ook geen specifieke maatregelen nodig.

Vogels

Om mogelijk verstoring van *vogels* te voorkomen zal het periodiek kappen van de aangeplante knotbomen buiten het broedseizoen moeten plaats vinden.

Amfibieën en kleine grondgebonden zoogdieren

Amfibieën en kleine grondgebonden zoogdieren kunnen ruigtes en houtwallen op de bestaande en nieuwe camping gebruiken als overwinteringsplaats. Dergelijke plaatsen zouden buiten het overwinteringsseizoen (globaal van begin november tot begin maart) dan ook zo veel mogelijk ongemoeid gelaten moeten worden.

4. Toets aan de Wet natuurbescherming, de Verordening natuurbescherming Zeeland, het Natuurbeheerplan Zeeland en het ruimtelijk beleid

4.1. Wet Natuurbescherming

In het onderzochte gebied kunnen wettelijk beschermde soorten voorkomen. Het betreft vogels, amfibieën en diverse kleine grondgebonden zoogdiersoorten. Met uitzondering van de vogels en de Rugstreeppad betreft het uitsluitend nationaal beschermde soorten.

Bij vogels is *bewuste* verstoring tijdens het broedseizoen niet verboden als de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar is. Geen van de waargenomen vogelsoorten staat op de rode lijst. De broed- en foerageerfunctie van het terrein blijft in stand en voor geen van de soorten is te verwachten dat de staat van instandhouding negatief wordt beïnvloed.

De Rugstreeppad is niet aangetroffen en is in de nieuwe situatie ook niet te verwachten. De Gewone dwergvleermuis gebruikt de omgeving van het perceel om te foerageren. Die functie blijft gehandhaafd en het overtreden van verboden ten gevolge van de uit te voeren plannen is uit te sluiten.

De vaatplanten, zoogdieren, overige amfibie-soorten en vlinders die op het terrein zijn waargenomen of te verwachten zijn komen algemeen voor en de populaties van deze soorten verkeren in een gunstige staat van instandhouding. Voor vlinders en bijen is de situatie door de aangelegde beplantingen mogelijk zelfs verbeterd.

Verder is de algemene zorgplicht (artikel 1.12 van de Wnb) van toepassing. Als rekening wordt gehouden met de in hoofdstuk 3.2 voorgestelde maatregelen is er voldoende invulling gegeven aan die algemene zorgplicht. Met de eventuele aanleg van een poel zou de leefsituatie voor amfibieën op het terrein nog kunnen verbeteren. Er is geen noodzaak of verplichting om dat te doen.

4.2. Verordening natuurbescherming Zeeland

Op grond van de 'Verordening natuurbescherming Zeeland' geldt er voor de aangetroffen of te verwachten soorten in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied, onder meer een vrijstelling voor het vangen en het opzettelijk beschadigen of vernielen van hun vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen mits er gebruik gemaakt wordt van een door de minister goedgekeurde gedragscode. In deze situatie is er geen sprake van het overtreden van dergelijke verboden.

4.3. Ruimtelijk beleid

Volgens het Omgevingsplan Zeeland 2012-2018 is revitalisering de belangrijkste opgave voor het bestaande verblijfsrecreatieve aanbod in de kustzone. Om dit te kunnen realiseren wordt bestaande bedrijven de mogelijkheid geboden tot kwaliteitsverbetering en productinnovatie (of transformatie) al dan niet in combinatie met een (beperkte) uitbreiding. Bij het kleinschalig kamperen gelden de volgende specifieke randvoorwaarden:

- Maximaal 25 eenheden of standplaatsen per minicamping
- Maximaal 20 procent van de standplaatsen op een minicamping mag worden gebruikt voor permanente eenheden, met een maximum aantal van vijf.

De locatie aan de Steursweg is te beschouwen als bestaand verblijfsrecreatief bedrijf en de plannen van de aanvrager passen binnen dit provinciale beleid.

5. Samenvatting en advies

De heer Remijn exploiteert aan de Steursweg 2 Burgh-Haamstede een akkerbouwbedrijf met minicamping. Hij wenst de standplaatsen van de minicamping wat te vergroten en 2 recreatiebungalows die nu op het adres Brabersweg 6 staan te verplaatsen naar zijn bouwperceel dat hiervoor aan de achterzijde wordt uitgebreid.

Architectenbureau Erik van den Bos heeft hiervoor een plan ontwikkeld. In het kader van de planvoorbereiding dient ook onderzoek naar het voorkomen van beschermde flora en fauna en mogelijke effecten op het nabijgelegen Natura 2000-gebied Oosterschelde plaats te vinden. Ecologisch adviesbureau de Brabantse Wal heeft dat onderzoek uitgevoerd en dit rapport is een weerslag van het onderzoek.

Ten behoeve van het onderzoek is het terrein op 10 april 2019 onderzocht en zijn enkele op grond van de Wet natuurbescherming beschermde soorten aangetroffen. Op grond van andere bronnen zoals het Natuurloket en verspreidingsatlassen is van een aantal andere soorten geconcludeerd dat ze op of in de omgeving van het terrein kunnen voorkomen.

Het gaat om vogels, wat kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën waaronder de Europees beschermde Rugstreeppad en Levendbarende hagedis.

De plannen kunnen in de aanleg- en gebruiksfase negatieve effecten hebben op beschermde soorten.

De inrichtingswerkzaamheden zijn voor een deel afgerond. Effecten tijdens de gebruiksfase zijn te voorkomen door toekomstige kap- en snoeiwerkzaamheden aan de geplante knotbomen en randbeplantingen buiten het broedseizoen uit te voeren. In de nieuwe situatie blijft het functioneel leefgebied voor de meeste aangetroffen of te verwachten soorten in stand of word zelfs uitgebreid. Er verdwijnt een (zeer) klein deel van actueel of potentieel leefgebied van de Rugstreeppad maar dat is niet van invloed op de staat van instandhouding van de soort ter plaatse.

Door zorgvuldig te werken en de voorgestelde mitigerende maatregelen uit te voeren wordt in voldoende mate invulling gegeven aan de algemene zorgplicht die er op grond van de Wet natuurbescherming is. Indien er ruimte is om op de uitgebreide camping een poel aan te leggen ontstaat potentieel voortplantingsgebied voor amfibieën.

Omdat de capaciteit van de minicamping niet wordt vergroot zijn versturende effecten op de Natura 2000-gebieden Oosterschelde en Kop van Schouwen niet te verwachten.

Verder is geconstateerd dat de gewenste uitbreidingen niet strijdig zijn met het provinciaal ruimtelijk beleid. De conclusie is dan ook dat uit een oogpunt van natuurbescherming medewerking aan de plannen kan worden verleend.

Bijlagen

Geraadpleegde bronnen

- Website Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Website RAVON
- Website Ruimtelijkeplannen.nl
- Vogels en Recreatie Handvat ter voorkoming van verstoring
Vogelbescherming Nederland
- Zoogdieren in Zeeland
Zoogdierwerkgroep Zeeland J. Bekker e.a. 2010
- Atlas van de Nederlandse zoetwatervissen
Stichting Atlas Verspreiding Nederlandse zoetwatervissen H. de Nie 1996